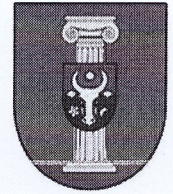

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 423/26**

mun. Chișinău

29 decembrie 2021

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Tatiana PISTRUI, examinând actele și materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Tatiana DAVID, director al Gimnaziului Pânășești, r-nul Strășeni, identificată prin IDNP [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 28.07.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. R-689/21 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Tatiana DAVID, director al Gimnaziului Pânășești, r-nul Strășeni.

La 07.10.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr. 132/2016*), sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dna Tatiana DAVID director al Gimnaziului Pânășești, r-nul Strășeni, a angajat în cadrul aceluiaș Gimnaziu în calitate de psiholog pe sora sa [REDACTED] și pe nepoata sa [REDACTED], favorizându-le pe ambele material.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, pînă la modificările din 29.10.2021, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În urma examinării sesizării, inspectorul de integritate a constatat că aceasta corespunde condițiilor de formă și conținut stabilite de art. 75 alin. (1) din Codul Administrativ al RM.

Astfel, în rezultatul procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 979/26 din 07.10.2021, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, în privința dnei Tatiana DAVID director al Gimnaziului Pânășești, r-nul Strășeni.

La 28.10.2021, în adresa dnei Tatiana DAVID a fost expediată scrisoarea nr. 04-26/6264, care a fost recepționată la 04.11.2021, conform avizului de recepție DS8005667142AS, prin care a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile de care beneficiază în conformitate cu art. 33 din Legea 132/2016, în calitate de persoană supusă controlului.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Conform art. 20 alin. (1) lit. a) - d), art. 32 alin. (3)-(5) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, pînă la modificările din 29.10.2021, inspectorul de integritate a consultat datele din Registrele informaționale de stat, precum și a solicitat autorităților competente informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin sistemul informațional e-Integritate, s-a constatat că dna Tatiana DAVID, deține calitatea de subiect al declarării averii și a intereselor personale conform art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ca urmare a exercitării funcției de director al Gimnaziului Pănășești, r-nul Strășeni.

Potrivit răspunsului Direcției Generale Educație și Cultură Strășeni, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 10838 din 11.11.2021, la demersul nr. 04-26/6236 din 28.10.2021, dna Tatiana DAVID, prin Ordinul nr. 173-C din 26.08.2010 emis de Direcția de Învățămînt Strășeni și a Contractului individual de muncă nr. 13 din 26.07.2016, a fost numită în funcția de director al Gimnaziului Pănășești, începînd cu data de 01.09.2010, pe o perioadă de 5 ani. Ulterior, prin Ordinul nr. 169-C din 26.07.2016 a fost numită în funcția de director al Gimnaziului Pănășești, începînd de la 27.07.2016, pe o perioadă de 5 ani. Conform Ordinului nr. 172-p din 27.07.2021 emis de Direcția Generală Educație și Cultură Strășeni și a Contractului individual de muncă nr. 14/21 din 27.07.2021, a fost numită în funcția de director al Gimnaziului Pănășești, pe o perioadă de 5 ani, începînd cu data de 27.07.2021 pînă la 27.07.2026.

Conform răspunsului Agenției Servicii Publice, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 10797 din 11.11.2021, la demersul nr. 04-26/6256 din 28.10.2021, s-a stabilit că dna Tatiana DAVID în raport cu [REDACTED], IDNP [REDACTED] deține calitatea de persoană apropiată (soră), iar [REDACTED] IDNP [REDACTED] față de dna Tatiana DAVID, la fel deține calitatea de persoană apropiată (nepoată de la frate).

La data de 16.11.2021, în cadrul Autorității a fost înregistrat cu nr. 10990 răspunsul și documentele prezentate de Gimnaziul Pănășești, la demersul 04-26/6283 din 29.10.2021, prin care s-a stabilit că, prin Ordinul nr. 865 din 12.07.2021 emis de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al RM, *Cu privire la plasarea în cîmpul muncii a absolvenților programelor de studii în domeniul Educație/Științe ale educației, pentru anul de studii 2021-2022* și Anexa nr. 27 al acestui ordin, dna [REDACTED], absolvind Colegiul Alexei Mateevici mun. Chișinău, a fost repartizată spre a fi angajată în funcția de învățător, în Gimnaziul Panășești. Ulterior, dna Tatiana DAVID în exercițiul funcției, a încheiat/semnat Contractul-tip individual de muncă nr. 02 din 16.08.2021, precum și Ordinul nr. 13-B din 16.08.2021 cu dna [REDACTED] (persoană apropiată-nepoată).

Potrivit aceluiași răspuns, dna Tatiana DAVID exercitînd funcția de director al Gimnaziului Panășești, a încheiat/semnat acte juridice în privința dnei [REDACTED] (persoană apropiată-soră), în funcție de cadru didactic de spijin în Gimnaziul Panășești, după cum urmează:

- Contractul-tip individual de muncă nr. 01 din 11.01.2021,
- Ordinul nr. 02-B din 11.01.2021 cu privire la angajarea în cîmpul mincii;
- Ordinul nr. 62-C din 11.01.2021 cu privire la atribuirea treptei și clasei de salarizare.

Prin răspunsul Direcției Generale Educație și Cultură Strășeni, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 10839 din 11.11.2021, la demersul nr. 04-26/6237 din 28.10.2021, s-a constatat faptul că dna Tatiana DAVID, director al Gimnaziului Panășești, nu a depus nici o Declarație cu privire la conflictele de interese în care s-a aflat.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului:

Prin demersul nr. 04-26/6803 din 18.11.2021, dnei Tatiana DAVID i-a fost solicitat să prezinte punctul de vedere asupra respectării/nerespectării regimului juridic al conflictelor de interese, la emiterea actelor în privința persoanelor apropiate. Ulterior, la data de 01.12.2021 în

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

cadrul Autorității a fost înregistrat cu nr. 11682, răspunsul dnei Tatiana DAVID în care ne comunică următoarele:

“Subsemnata, Tatiana DAVID, director Gimnaziul Pânășești, s. Pânășești, îmi expun punctul de vedere asupra situației de conflict de interes apărute ca urmare a semnării cu persoane apropiate a următoarelor documente:

- *Contractul – tip individual de muncă nr. 02 din 16.08.2021, precum și Ordinul cu privire la angajarea în câmpul muncii nr. 13-B din 16.08.2021 în care este vizată [REDACTAT], nepoată;*
- *Contractul individual de muncă nr. 01 din 11.01.2021, precum și Ordinul cu privire la angajarea în câmpul muncii nr. 02-B din 11.01.2021, în care este vizată [REDACTAT], soră. Angajarea persoanelor [REDACTAT], învățător și [REDACTAT], cadru didactic de sprijin, a fost o necesitate stridentă. Instituția se confruntă cu problema lipsei cadrelor didactice calificate. Astfel de mai mulți ani în instituție avem funcții didactice vacante în învățământul primar. În anul de studii 2019-2020 orele la clasa IV-a au fost repartizate cadrelor didactice din ciclul gimnazial. În anul de studii 2020-2021 învățătoarea [REDACTAT] a lucrat cu două clase a IV-a A și B, orele de bază (limba română, matematică și științe) pe 1,5 unități, iar celelalte ore au fost repartizate cadrelor didactice din ciclul gimnazial. Dar în asemenea situații calitatea procesului educațional lasă mult de dorit. Învățământul primar are un specific aparte, copilul de vîrstă școlară mică este foarte dependent de învățătorul său. De aceea este foarte important să angajezi un învățător. An de an am prezentat oferta/necesitatea de cadre didactice la Direcția Generală Educație și Cultură Strășeni, dar cu regret tinerii specialiști ezită să vină în școli, mai ales la sate. De asemenea, funcția de cadru didactic de sprijin este vacantă încă din 17.01.2020, când dnei [REDACTAT], CDS i s-a acordat concediu de maternitate. În instituție la moment își fac studiile 11 copii cu cerințe educaționale speciale, dintre care 5 cu grad sever de dezabilitate. Acești copii au nevoie de însoțitor în instituție, au nevoie de mult lucru individual pe care nu-l pot face cadrele didactice la ore. Acești copii vin doar în Centru de resurse. Din păcate nu toate cadrele didactice pot și vor să lucreze cu copii cu necesități speciale. De aceea am fost nevoită s-o angajez pe [REDACTAT] (soră) pînă la întoarcerea din concediu de maternitate a angajatului de bază.*

În ambele situații nu am avut alte soluții. Imposibil era să soluționez problema lipsei cadrelor. Recunosc că nu le-am favorizat nici într-un fel. Toți angajații, elevii, părinții știu despre legătura de rudenie, nu a fost un lucru tănuț.

Nefiind gestionar de buget (gestionarul de buget pentru Gimnaziul Pânășești este Consiliul raional Strășeni) nu mi-am dat seama că risc să încalc.”

Totodată, la punctul de vedere au fost anexate și copiile următoarelor materiale:

- *Certificatul de concediu medical (concediu de maternitate) eliberat de IMSP CS Pânășești la data de 17.01.2020, pentru dna [REDACTAT] (cadru didactic de sprijin);*
- *Ordinul nr. 04-B din 21.05.2020, Cu privire la acordarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului, prin care s-a acordat dnei [REDACTAT] concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani;*
- *Extras din Ordinul nr. 39-C din 06.11.2019, Cu privire la stabilirea șarjei didactice, emis pentru a completa funcțiile didactice vacante în Gimnaziul Pânășești, pentru perioada 01.11.2019 - 31.05.2020;*
- *Extras din Ordinul nr. 11-C din 07.09.2020, Cu privire la stabilirea șarjei didactice pentru anul de studii 2020-2021;*

Aprecieria inspectorului de integritate:

Analizînd materialele acumulate în cadrul controlului, precum și a punctului de vedere a persoanei supuse controlului, s-a constatat că în cadrul Gimnaziului Pănășești, funcția de cadru didactic de sprijin (funcție didactică de asistență educațională individualizată a copilului/elevului cu cerințe educaționale speciale) a fost vacantă timp de un an, din data de 17.01.2020, cînd dnei [REDACTED] i-a fost acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani.

În același timp, prin Ordinul nr. 39-C din 06.11.2019 și Ordinul nr. 11-C din 07.09.2020, *Cu privire la stabilirea șarjei didactice*, emise pentru a completa funcțiile didactice vacante în Gimnaziul Pănășești, pentru perioada 01.11.2019 - 31.05.2020 și respectiv pentru anul de studii 2020-2021, constatăm că Gimnaziul Pănășești se confruntă cu problema lipsei cadrelor didactice calificate, și anume în anul de studii 2019-2020 orele de clasa a IV-a au fost repartizate cadrelor didactice din ciclul gimnazial, iar în anul 2020-2021 un singur învățător a lucrat cu două clase a IV-a A și B la orele de bază, celelate ore fiind repartizate cadrelor didactice din ciclul gimnazial.

Conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (pînă la modificările din 29.10.2021):

conflictul de interese - situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată - soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, **Conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării (în persoana dnei Tatiana DAVID) este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin. (4) lit. a) și b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dna Tatiana DAVID exercitînd funcția de director al Gimnaziului Pănășești, era obligată să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Potrivit art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016, Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre

natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016, **Conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării (în persoana dnei Tatiana DAVID) de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).**

Potrivit art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării (dnei Tatiana DAVID) îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Totodată, conform prevederilor art. 14 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, subiectul declarării (în persoana dnei Tatiana DAVID), poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

De menționat că prin Legea nr. 130/2021 cu privire la modificarea unor acte normative, în vigoare din 29.10.2021, au fost operate modificări și completări la Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Astfel, potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese **constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.**

În conformitate cu prevederile art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională, sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică

De asemenea, potrivit art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Studiind materialele dosarului de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că dna Tatiana DAVID, director al Gimnaziului Panășești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

➤ nedeclararea (neinformarea) în conformitate cu art. 12 alin. (4) lit. a)-b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află;

➤ nesoluționarea în conformitate cu art. 14 alin. (3)-(4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real;

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datapersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

➤ semnarea/încheierea actelor administrative, juridice enumerate supra, în privința persoanelor apropiate (sora, nepoata).

Totodată, în conformitate cu *art. 73 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, se stipulează că au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde, din care motiv va fi inițiat un proces contravențional pe aspectul dat.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 35-39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că dna Tatiana DAVID, director al Gimnaziului Panășești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese, emiterea/semnarea actelor administrative, juridice în privința persoanelor apropiate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.
2. A aduce la cunoștință dnei Tatiana DAVID actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 de zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de integritate**

Tatiana PISTRUI